

Samenvatting

Lokaal LHBT-beleid 2014

Per gemeente

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

Inventarisatie beleid en aanbod per gemeente op alfabetische volgorde

Het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur heeft in 2007 een aantal gemeenten uitgenodigd om koploper homo-emancipatiebeleid te worden. Achttien gemeenten hebben zich daarop verbonden aan het ontwikkelen, dan wel implementeren van homo-emancipatiebeleid op lokaal niveau. De ervaringen met de achttien koplopergemeenten in de jaren 2008 - 2011 laten zien dat intensivering van aandacht voor deze doelgroep in lokaal beleid zijn vruchten afwerpt. De overheid richtte zich daarnaast, in overeenstemming met internationale ontwikkelingen, expliciet op de groep lesbiennes, homo- en biseksuelen en transgenders (LHBT). Mede daarom is sinds 2012 het Programma Lokaal LHBT-beleid actief. Vanuit de wens naar landelijke dekking werden de 50 grootste gemeenten van Nederland en de drie grootste Zeeuwse gemeenten uitgenodigd om zich bij het programma aan te sluiten. Daarop is het programma uitgebreid met nog eens 22 gemeenten. Uiteindelijk moet in deze 41 gemeenten aandacht voor LHBT-emancipatie verankerd zijn in het lokale beleid. Naast sociale acceptatie benoemt de regering veiligheid als een ander belangrijke speerpunt van LHBT-beleid.

In dit overzicht vindt u een weergave van het soort beleid, de speerpunten in de periode 2012 - 2014, de betrokken gemeentelijke sectoren en/of diensten en de samenwerkingspartners in de uitvoering. De verantwoordelijke ambtenaren van de Lokaal LHBT-beleid hebben dit overzicht ingevuld, van hen allemaal staan de contactgegevens vermeld als u vragen heeft over de aanpak en/of inhoud van hun lokale LHBT-emancipatiebeleid.

**Intentieverklaring lokaal emancipatiebeleid
Lesbiënnes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders
2012-2014**

Partijen:

- De wethouder van de gemeente Alkmaar, Mw. M. Hamberg
- De wethouder van de gemeente Almere, Mw. I. Smidt
- De wethouder van de gemeente Amersfoort, Dhr. S. van 't Erve
- De wethouder van de gemeente Amsterdam, Mw. A. van Es
- De wethouder van de gemeente Arnhem, Dhr. H. Kok
- De wethouder van de gemeente Breda, Dhr. B. Bergkamp
- De wethouder van de gemeente Capelle a/d IJssel, Dhr. E. Faassen
- De wethouder van de gemeente Delft, Mw. S. Bolten
- De wethouder van de gemeente Den Haag, Dhr. M. Norder
- De wethouder van de gemeente Deventer, Mw. M. de Jager-Stegeman
- De wethouder van de gemeente Dordrecht, Dhr. H. Wagemakers
- De wethouder van de gemeente Eindhoven, Mw. L. Scholten
- De wethouder van de gemeente Enschede, Mw. M. Koomen
- De wethouder van de gemeente Goes, Dhr. J. De Bat
- De wethouder van de gemeente Groningen, Mw. J. Visscher
- De wethouder van de gemeente Haarlem, Dhr. J. van der Hoek
- De wethouder van de gemeente Heerlen, Dhr. P. van Zutphen
- De wethouder van de gemeente Helmond, Mw. M. de Leeuw-Jongejans
- De wethouder van de gemeente Hengelo, Mw. A. Oude Alink
- De wethouder van de gemeente 's Hertogenbosch, Dhr. C. Weterings
- De wethouder van de gemeente Hoorn, Dhr. P. Westenberg
- De wethouder van de gemeente Leiden, Mw. R. van Gelderen
- De wethouder van de gemeente Leidschendam-Voorburg, Dhr. G. Rensen
- De wethouder van de gemeente Lelystad, Dhr. A. Kok
- De wethouder van de gemeente Leeuwarden, Dhr. M. Florijn
- De wethouder van de gemeente Maastricht, Dhr. J. Costongs
- De wethouder van de gemeente Middelburg, Dhr. E. de Graaf
- De wethouder van de gemeente Nijmegen, Dhr. F. Tas
- De wethouder van de gemeente Oss, Dhr. W. Peters
- De wethouder van de gemeente Rotterdam, Mw. K. Louwes
- De wethouder van de gemeente Schiedam, Dhr. M. Stam
- De wethouder van de gemeente Sittard-Geleen, Dhr. B. van Rijswijk
- De wethouder van de gemeente Súdwest Fryslân, Dhr. S. Tolsma
- De wethouder van de gemeente Tilburg, Mw. M. Frenk
- De wethouder van de gemeente Utrecht, Dhr. V. Everhardt
- De wethouder van de gemeente Venlo, Dhr. R. Testroote
- De wethouder van de gemeente Vlissingen, Dhr. M. de Zwarte
- De wethouder van de gemeente Westland, Mw. De Goeij-van der Klugt
- De wethouder van de gemeente Zoetermeer, Dhr. F. Spiel
- De wethouder van de gemeente Zwolle, Mw. N. Vedelaar

Hierna te noemen: actieve LHBT-gemeenten.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna te noemen: de minister van OCW.

Begrippen:

- homoseksuelen en transgenders: hiermee wordt bedoeld op de gehele populatie lesbiënnes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders (LHBT).

Overwegende:

- Dat Nederland internationaal koploper is als het gaat om de algemene acceptatie van homoseksualiteit en in de afgelopen decennia de homotolerantie in ons land is verbeterd;
- Dat de acceptatie en homotolerantie op lokaal niveau kan verschillen in aard en omvang;

- Dat elke gemeente in Nederland op basis van wet- en regeling mede zorg draagt voor onder meer de veiligheid en welzijn en maatschappelijke opvang van de inwoners;
- Dat homoseksuelen en transgenders recht hebben op deze veiligheid en op een eerlijke kans op participatie en een gelijkwaardige behandeling;
- Dat tegelijk de wethouders en de minister van OCW zich in dat licht zorgen maken over intimidatie en geweldsincidenten en uitingen van homovijandigheid en daarmee gepaard gaande gevoelens van onveiligheid bij veel homoseksuelen en transgenders;
- Dat het daarom onacceptabel is dat homoseksuelen en transgenders bijvoorbeeld op school, op straat, op het werk, in de zorg, in de sport en in hun eigen sociale kring niet (meer) durven uitkomen voor hun identiteit;
- Dat vanuit deze overwegingen en zorgen in de periode 2008-2011 de minister van OCW en 18 gemeenten samen een impuls hebben gegeven aan de homo-emancipatie op basis van de "koploperovereenkomst lesbisch en homo-emancipatiebeleid" (zie staatscourant 2 april 2008);
- Dat de betrokken 18 gemeenten de lokaal behaalde resultaten op het terrein van sociale acceptatie willen behouden en ook in een oproep aan de minister van OCW hebben gevraagd om continuering van de gezamenlijke inzet voor dit doel;
- Dat de minister van OCW in de komende jaren, tot en met 2014, daarom opnieuw een tijdelijke impuls wil geven aan het stimuleren van lokaal homo-emancipatiebeleid en in dat licht een meer landelijke dekking nastreeft via deelname van de 50 grootste gemeenten in Nederland.

Komen het volgende overeen:

1. Gezamenlijke doelstellingen 2012-2014

Om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie verder te bevorderen willen de actieve LHBT-gemeenten zich samen met de minister van OCW inspannen om in Nederland en waar mogelijk ook internationaal:

- Discriminatie, intimidatie en geweld tegen homoseksuelen en transgenders krachtig te bestrijden;
- Te bevorderen dat homoseksuelen en transgenders zich veilig(er) weten, weerbaar zijn en zich welbevinden op school, op straat, op het werk, in de zorg, in de sport en in hun eigen sociale kring, en te bevorderen dat homoseksuelen voor hun seksuele voorkeur durven uitkomen;
- Te stimuleren dat homoseksualiteit meer bespreekbaar wordt onder jongeren en in kringen waar dat nog taboe is en dat homoseksuelen en transgenders daarbij ondersteuning krijgen.

2. Bijdrage actieve LHBT-gemeenten

- De actieve LHBT-gemeenten zullen de gezamenlijke doelstellingen ten aanzien van veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van homoseksuelen en transgenders vertalen naar lokale doelstellingen en een lokale aanpak voor de periode 2012-2014. Deze lokale doelen en aanpak zullen beschreven worden in een lokaal meerjarenplan 2012-2014. Gemeenten zullen – waar dat mogelijk is – ook internationaal aandacht vragen voor de rechten, emancipatie en veiligheid van homoseksuelen en transgenders¹.
- De actieve LHBT-gemeenten zullen zich inspannen om de (on)veiligheidsgevoelens onder LHBT en sociale acceptatie onder de lokale bevolking te monitoren. Gemeenten zullen zich daarbij tevens inspannen om in de monitor van de lokale GGD in de landelijke GGD beschikbaar gestelde standaard en facultatieve vragen op te nemen over homoseksualiteit.
- Kennis verzamelen en verspreiden onder gemeenten is belangrijk. Daarom stellen de actieve LHBT-gemeenten informatie beschikbaar over goede praktijkvoorbeelden aan MOVISIE. De actieve LHBT-gemeenten nemen zich voor om kleinere gemeenten in de regio te informeren over hun aanpak en op verzoek ook van advies te voorzien.
- Gezien het belang van uitwisseling van goede ervaringen zullen de actieve LHBT-gemeenten zorgdragen voor evaluatie van de effectiviteit van hun activiteiten in het licht van de gezamenlijke en lokale doelen. Van de uitkomsten van de evaluatie zal inhoudelijk verslag worden gedaan. Dit verslag zal ter kennisgeving worden aangeboden aan de directie Emancipatie van het ministerie van OCW na afloop van de planperiode (uiterlijk 1 maart 2015).

3. Bijdrage de minister van OCW

---

¹ Bijvoorbeeld: in stedenbanden en het Committee of the Regions van de EU en het Congress of local and regional authorities van de Raad van Europa.

- De minister van OCW zal zorgdragen voor landelijke monitoring van de (on)veiligheidsgevoelens onder LHBT en sociale acceptatie onder de bevolking via monitoring door het Sociaal Cultuur Planbureau (SCP).
  - De minister van OCW zal bevorderen dat de actieve LHBT-gemeenten waar nodig ondersteuning en advies kunnen krijgen van MOVISIE. De minister van OCW zal ook bevorderen dat het gemeentelijk homo-emanipatiebeleid hiertoe wordt gemonitord. Deze ondersteuning kan betrekking hebben op de vormgeving van het lokale meerjarenplan 2012- 2014 en het verspreiden van kennis over goede praktijken om de veiligheid en weerbaarheid te verhogen en sociale acceptatie te bevorderen en de internationale uitwisseling met gemeenten.
  - De minister van OCW zal de lokale meerjarenplannen van de actieve LHBT-gemeenten ontvangen en beoordelen in hoeverre de lokale plannen tegemoet komen aan de via deze intentie-verklaring gezamenlijke vastgestelde doelstellingen en op basis daarvan de financiële middelen ter beschikking stellen. De minister van BZK zal zorgdragen voor uitkering via een decentralisatie-uitkering.
4. Landelijke informatie- en slotbijeenkomst
- De actieve LHBT-gemeenten en de minister van OCW zullen samen met andere gemeenten in het voorjaar 2013 en na afloop van deze afspraken (voorjaar 2015) een landelijke bijeenkomst houden waarin opgedane kennis wordt uitgewisseld.
5. Inwerkingtreding en looptijd
- De wethouders van de actieve LHBT-gemeenten zullen in het college van B&W deze intentieverklaring met positief advies voorleggen, gericht op uitvoering van deze intentieverklaring op lokaal niveau in 2012-2014.
  - Het lokale meerjarenplan homo- en transgenderemanipatiebeleid 2012-2014 zal in het college van BenW worden vastgesteld en vervolgens uiterlijk 1 november 2011 ter beoordeling aan het ministerie van OCW worden toegezonden.
  - Het ministerie van OCW zal beoordelen in hoeverre het meerjarenplan tegemoet komt aan de gezamenlijke doelstellingen. Het ministerie van OCW zal de actieve LHBT-gemeenten uiterlijk 1 december 2011 schriftelijk informeren over de uitkomst.

Inhoudsopgave

Gemeente Alkmaar	1
Gemeente Almere	2
Gemeente Amersfoort	3
Gemeente Amsterdam	4
Gemeente Arnhem	5
Gemeente Breda	6
Gemeente Capelle aan den IJssel	7
Gemeente Delft	8
Gemeente Den Haag	9
Gemeente Deventer	10
Gemeente Dordrecht	11
Gemeente Eindhoven	12
Gemeente Enschede	13
Gemeente Goes	14
Gemeente Groningen	15
Gemeente Haarlem	16
Gemeente Heerlen	17
Gemeente Helmond	18
Gemeente Hengelo	19
Gemeente Hoorn	20
Gemeente Leeuwarden	21
Gemeente Leiden	22
Gemeente Leidschendam-Voorburg	23
Gemeente Lelystad	24
Gemeente Maastricht	25
Gemeente Middelburg	26
Gemeente Nijmegen	27
Gemeente Oss	28
Gemeente Purmerend	29
Gemeente Rotterdam	30
Gemeente Schiedam	31
Gemeente 's-Hertogenbosch	32
Gemeente Sittard-Geleen	33
Gemeente Súdwest-Fryslân	34
Gemeente Tilburg	35
Gemeente Utrecht	36
Gemeente Venlo	37
Gemeente Vlissingen	38
Gemeente Westland	39
Gemeente Zoetermeer	40
Gemeente Zwolle	41

Beleid

Ontwikkelen van beleid rondom seksuele diversiteit.

Doel

Minder discriminatie, meer veiligheid, weerbaarheid en acceptatie van LHBT-inwoners waardoor zij als gelijkwaardige burgers kunnen participeren.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veiligheid;
- Bevorderen van weerbaarheid van LHBT-inwoners;
- Vergroten van zichtbaarheid & sociale acceptatie van LHBT-inwoners;
- Monitoring en borging van beleid.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Samenleving, Onderzoek & Statistiek en Wmo.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Artikel1 Bureau voor discriminatiezaken NHN.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Noord Holland Noord.

Andere samenwerkingspartners

Politie en justitie (regio functie), professionele instellingen en verenigingen op de terreinen sport, onderwijs en zorg, Etnische zelforganisatie en bevlogen vrijwilligers die een ambassadeursrol op zich hebben genomen.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeentelijke medewerker Emancipatie vanuit de sector samenleving en klankbordgroep LHBT.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Hasna Abrari (habrari@alkmaar.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

http://www.alkmaar.nl/eCache/55809/Alkmaar_kleurt_de_komende_drie_jaar_roze!

Beleid

Bij het vormgeven van het meerjarenplan wordt dan in eerste instantie uitgegaan van breed diversiteitsdenken, van mainstreaming binnen het bestaande.

Doel

Voeren van een integraal diversiteitsbeleid.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veiligheid te bevorderen (discriminatie, intimidatie en geweldsincidenten tegengaan);
- Weerbaarheid te vergroten;
- Sociale acceptatie te bevorderen (o.a. bespreekbaar maken in kringen waar het nog taboe is);

Daarnaast zal de gemeente, waar mogelijk;

- Internationale aandacht vragen voor de rechten, emancipatie en veiligheid van LHBT's en
- (on)veiligheidsgevoelens onder de LHBT-gemeenschap monitoren.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, Team Sociaal Krachtige Samenleving, Bureau Onderzoek en Statistiek en Wmo.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

GGD Flevoland.

Samenwerking belangengroeperingen / andere samenwerkingspartners

Open Podium Almere, Avanti, Justitie en ANBO Consortium Roze 50+.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente en Bureau Gelijke Behandeling (BGB).

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Peter Deenen (pmjdeenen@almere.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Inzet is om lokaal LHBT-beleid een logisch onderdeel te laten zijn van beleid gericht op een sociaal sterke stad. Per speerpunt wordt daarom de link gelegd met het beleidsterrein waar dit geborgd kan worden. Daarnaast zijn wij bondgenoot van initiatieven in de stad.

Doel

Wij willen dat homoseksuele, lesbische, biseksuele en transgender inwoners zich thuis en veilig voelen in de stad en dat zij een eerlijke kans op participatie hebben.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veiligheid;
- Weerbaarheid en ondersteuning;
- Sociale acceptatie;
- Zichtbaarheid.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sector maatschappelijke ontwikkeling, Afdeling Onderzoek en Statistiek en Afdeling P&O.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

O.a. Centrum voor Jeugd en Gezin, GGD Midden Nederland, Stichting Welzijn Amersfoort, Ravelijn, ServicePunt en Steunpunt Huiselijk Geweld.

Samenwerking belangengroeperingen

Stichting Keiroze, Werkgroep homoseksualiteit Amersfoort (Wham), ANBO-roze groep, T-Amersfoort en Stichting Gay Pride Amersfoort. We werken inmiddels ook samen met COC Midden Nederland en Stichting Orpheus.

Andere samenwerkingspartners

Artikel 1 Midden Nederland, politie en justitie.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente Amersfoort zelf met bovenstaande organisaties.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Arieke van Andel (a.vanandel@amersfoort.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

www.amersfoort.nl/lhbt

Beleid

Specifieke beleidsbrief Lesbiennes, Homoseksuelen, Biseksuelen, Transgenders (LHBT) emancipatie 2012 -2014 / verankeren, inbedden LHBT-emancipatie in het algemene reguliere beleid. Er zijn ook enkele stadsdelen, die LHBT-beleid hebben.

Doel

Acceptatie van Lesbiennes, Homoseksuelen, Biseksuelen, Transgenders is een persoonlijke kwestie, maar het niet-accepteren tast mensen in hun vrijheid aan, en dan is de overheid aan zet.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

1982

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Bestrijding geweld en discriminatie en
- Bevorderen van LHBT-emancipatie en sociale acceptatie van LHBT.

Speerpunten daarin zijn:

- Bespreekbaar en zichtbaar maken van LHBT-emancipatie onder jongeren;
- LHBT-emancipatie onder groepen waar taboe nog groot is;
- LHBT-emancipatie en zichtbaarheid versterken in de sport;
- LHBT toerisme en -evenementen in een internationale topstad;
- Zichtbaarheid lesbische en biseksuele vrouwen;
- Transgenders;
- Internationaal.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Wij werken samen met alle sectoren en diensten.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Jongerenwerk, Zorginstellingen, Welzijnswerk, Meldpunt Discriminatie, Migranten zelforganisaties, Vrijwilligerscentrale, GGD, Openbare Bibliotheek, Vrouwenplatform, Adviesraad Diversiteit.

NB: en/in samenwerking met stadsdelen.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Amsterdam en NL, Ihlia, Gay Union Through Sports (GUTS), migranten LHBT-organisaties, Pro Gay (organisatie van de Gay Pride) en internationale belangenorganisaties voor homorechten (stedenbanden en anderszins).

Andere samenwerkingspartners

Religieuze leiders van "zwarte kerken" in stadsdeel Zuidoost, moskeeën, bedrijven, gemeenten en ministeries.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente Amsterdam, stadsdelen en alle andere samenwerkingspartners.

Contactpersoon bij de gemeente:

De heer Raoul Galarraga (r.galarraga@amsterdam.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

<http://www.amsterdam.nl/gemeente/organisatie-diensten/dmo/burgerschap/homo-emancipatie/>

Beleid

Specifieke nota homo-emancipatie (beleidsagenda seksuele diversiteit).

Doel

De gemeente Arnhem gaat voor een inclusief beleid. Seksuele diversiteit moet nadrukkelijk geïmplementeerd worden in de reguliere beleidsprogramma's. Dit houdt in dat binnen de verschillende beleidsterreinen die hier ter sprake komen, specifieke uitgangspunten moeten worden verwoord.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2009

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Bespreekbaar maken van seksuele diversiteit bij verschillende lokale bevolkingsgroepen en bij lokale organisaties (multiculturele samenleving, sport en onderwijs);
- Bestrijden van seksuele discriminatie en intolerant gedrag (artikel1 bureau, gedragscode);
- Bevorderen van het veiligheidsgevoel;
- Bevorderen van welzijn en gezondheidszorg (ouderen, gezondheidszorg, zorgbehoevenden en jongeren).

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sector Beleid & Regie, afdeling Samenlevingszaken, Sport en Opvoeden (SSO), Zorg, Onderwijs, Samenlevingsbeleid, Sport, Veiligheidsbeleid en Jeugd.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Alle gesubsidieerde instellingen hebben de opdracht aandacht te besteden aan diversiteit in zowel hun personeelsbeleid als in het beleid naar de cliënten.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Midden Gelderland en Artikel 1 Bureau Midden-Gelderland.

Andere samenwerkingspartners

Politie en OM.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente Arnhem en COC Midden Gelderland.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Gemmy Hermsen (gemmy.hermsen@arnhem.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid (tweeledig)

Breda hanteert de het uitgangspunt dat mensen die met vragen zitten rondom emancipatie het antwoord daarop of de voorziening daarvoor moeten kunnen vinden in het reguliere beleid.

- Samen@Breda: Inwoners nemen vanuit een eigen verantwoordelijkheid en op evenredige wijze deel aan de Bredase samenleving. Zij die daartoe niet in staat zijn, worden ondersteund bij het (her-)vinden van zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- Jong@Breda: In Breda is een positief opvoed- en opgroeiklimaat met kwalitatief goede basisvoorzieningen.

Faciliteren van uitvoering lokaal LHBT-beleid 2012-2014.

Doel

Iedere Bredanaar neemt op evenredige wijze deel aan het maatschappelijk leven.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Onderwijs en jongerenwelzijn;
- Veiligheid;
- Zichtbaarheid;
- Zorg voor homoseksuele ouderen.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Directie Ontwikkeling, Afdeling Wonen & Samenleven.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

RADAR.

Samenwerking belangengroeperingen

Stichting Outway, de Kringen Breda, ANBO en COC Breda en Regio.

Andere samenwerkingspartners

Wijkwelzijnsorganisaties.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente i.s.m. COC Breda en regio, Stichting Outway, RADAR en de Kringen.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Otto Geijer (obm.geijer@breda.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Gemeente Capelle aan den IJssel

Beleid

Ontwikkelen van positief homobeleid. Bevorderen van de acceptatie van homoseksuelen en het tegengaan van discriminatie en geweld. We hebben drie homoambassadeurs aangesteld die actief ons beleid aanjagen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Het vergroten van weerbaarheid en veiligheid van de LHBT;
- Het bevorderen sociale acceptatie en bespreekbaarheid van homoseksualiteit;
- Jongeren en onderwijs;
- Ouderen, verzorging en verpleeghuizen.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

n.v.t.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Centrum voor Jeugd en gezin, Buurtkracht, Stichting RADAR.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Rotterdam.

Andere samenwerkingspartners

Schooldirecteuren, BSN, Brede School Netwerk, Rotterdam Verkeert, Beleidsadviseur(s) jongeren en onderwijs en directies ouderenzorg.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente Capelle aan den IJssel voert regie.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Zilla van der Stap (z.stap@capelleaandenijssel.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

"Homobeleid" is gestart als specifiek doelgroep beleid. Streefdoel is echter dat het geen eigenstandig thema blijft, maar steeds meer meeweegt in het brede gemeentebestuur. Binnen domeinen als onderwijs, ouderenzorg en veiligheid groeit stapsgewijs meer aandacht voor de doelgroep.

Doel

Bevorderen van veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie. Rode draad: bespreekbaar maken van homoseksualiteit.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Bespreekbaar maken van homoseksualiteit onder jongeren;
- Bijdragen aan een homovriendelijke omgeving in diverse domeinen;
- Tegengaan discriminatie, intimidatie en geweldsdreigingen;
- Meer zichtbaarheid van roze cultuur in de stad;
- Meer zicht op bijzondere zorg voor homoseksuele ouderen;
- Internationaal beleid: bespreekbaar maken bij studenten en expats.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Samenleving en Veiligheid.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Pieter v. Foreest (zorgaanbieder ouderen), DIVA (ouderen welzijnswerk), JIP (jongeren informatie punt) en Bureau Discriminatie Zaken.

Samenwerking belangengroeperingen

Delftse Werkgroep Homoseksualiteit (DWH).

Andere samenwerkingspartners

Gemeenten Westland, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer;
Incidenteel: scholen, culturele instellingen e.a.

Welke partijen voeren het beleid uit

Begeleidingscommissie, bestaande uit gemeente, DWH (Delftse Werkgroep Homoseksualiteit) en enkele mensen op persoonlijke titel.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Stefaan Vanderstappen (svanderstappen@delft.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

http://www.delft.nl/Inwoners/Wonen_en_leven/Prettig_samenleven/Samenleving/Homobeleid

Beleid

Specifieke homo-nota. Doel van het Haagse homo-emancipatiebeleid is homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders moeten zich als Hagenaars zelfbewust en zichtbaar kunnen manifesteren. Homo-emancipatie onderscheidt zich van vrouwen- en mannen emancipatie in die zin dat hier de nadruk ligt op gelijkgerechtigdheid, sociale acceptatie en veiligheid.

Doel

De uitgangspunten van het homo-emancipatiebeleid te vinden de nota homo-emancipatie 'Gewoon Anders'. In 2011 is dit specifieke homo-emancipatiebeleid voorgezet, aangescherpt en verder geconcretiseerd.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

Speerpunten homo-emancipatie voor de periode 2012 - 2014 zijn vastgesteld in de nota emancipatie 2.0:

- Migrantenjongeren;
- Voortgezet onderwijs;
- Beeldvorming;
- Veiligheid /invoering registratiecode en samenwerking met partners;
- Inzetten van emancipatieambassadeurs;
- Sportverenigingen.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Dienst Welzijn, Onderwijs en Cultuur.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

COC Haaglanden, Kringen Haaglanden, Stichting Rainbow, Haagse Homo Zwemvereniging Plons, Bureau Discriminatiezaken, Welzijnsorganisaties en migrantenorganisaties.

Samenwerking belangengroeperingen

Haagse homo-organisaties en migranten organisaties.

Welke partijen voeren het beleid uit

Het college van burgemeester en wethouders is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid. De dienst OCW voert in samenwerking met overige gemeentelijke diensten en maatschappelijke instellingen het beleid uit.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Gökmen Dogan (gokmen.dogan@denhaag.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Om de emancipatie van LHBT's te bewerkstelligen, willen wij de komende tijd ons inzetten op diverse thema's en daarbij bepaalde acties ondernemen.

Doel

Het vergroten van de veiligheid van LHBT's staat centraal.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2009

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Weerbaarheid, veiligheid, bespreekbaar maken van LHTB;
- Ketenpartners zorg, onderwijs en welzijn breder betrekken om een sociale infrastructuur te bouwen;
- Bespreekbaar maken binnen de etnische en levensbeschouwelijke gemeenschappen (oprichten Gay-Straight Allianties/GSA's), een rol voor de werkgroep en partners in de stad;
- Versterken van de positie van COC Deventer e.o.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Wmo, Ruimte en Samenleving, Maatschappelijke Ontwikkeling en Milieu en Onderwijs, Zorg, Sport en Samenlevingsopbouw.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Etty Hillesum Centrum, bibliotheek en Artikel 1 Overijssel.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Deventer.

Andere samenwerkingspartners

Politie IJsselland, diverse zelforganisaties, St. Vluchtelingenwerk Overijssel en Amnesty International.

Welke partijen voeren het beleid uit

Regie gemeente, i.s.m. werkgroep homo-emancipatie.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Zafer Aydogdu (z.aydogdu@deventer.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Waar en wanneer nodig is er aandacht voor specifieke groepen.

Doel

Het centrale doel, de grondslag voor de drie speerpunten, is het bewerkstelligen van een open, veilig stadsklimaat.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2009

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Het bestrijden van discriminatie, intimidatie en geweld;
- Veiligheid op scholen, op straat, op het werk, in de zorg, in de sport en daar waar het uitkomen voor de andere seksuele geaardheid problematisch is, alsmede het bevorderen van weerbaarheid en welzijn van LHBT's;
- Het stimuleren en ondersteunen van bespreekbaarheid onder jongeren in kringen waar het een taboe is.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg- en welzijnsorganisaties

RADAR.

Samenwerking belangengroeperingen

Levensbeschouwelijke, migranten- en ouderenorganisatie.

Andere samenwerkingspartners

Brandweer, Regio Politie, Popcentrale, Twern jeugd en Jongerenwerk, MEE, st. Dordrecht Pride, voorgezet onderwijs (GSA), Veiligheid in en om scholen, zorgcentra en Onderzoek Centrum Drechtsteden.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente Sector Maatschappelijke Ontwikkeling i.s.m. de Stuurgroep Dordts.
Koploperprogramma voor de aansturing en de samenwerkingspartners voor de uitvoering.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Kasper Stolk (kj.stolk@dordrecht.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

<http://cms.dordrecht.nl/inwoners/actueel/persberichten/archief-persberichten/november-2011/dordts-stadsdebat-veiligheid-seksuele-diversiteit?swords=koploper>

Beleid

Voortgezet onderwijs scholen in Eindhoven en Helmond ondersteunen bij het verbeteren van de sociale veiligheid van holebi-leerlingen en medewerkers.

Doel

Verbetering van het schoolklimaat rondom seksuele diversiteit op alle VO-scholen in Eindhoven en Helmond door structurele inbedding van interventies gericht op verbetering van sociale veiligheid en acceptatie in relatie tot seksuele diversiteit. Het durven uitkomen voor seksuele voorkeur.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- De school moet een prettige en veilige plek zijn voor alle leerlingen en medewerkers;
- Vergroten van kennis, inzicht en vaardigheden binnen scholen;
- Organiseren van structurele steun, solidariteit en motivatie bij verscheidenheid diversiteit van medewerkers en leerlingen.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sector Mens & Maatschappij.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

GGD Brabant-Zuidoost.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Eindhoven, Stichting Outway en Stichting Homobelangen Helmond.

Andere samenwerkingspartners

Gemeente Helmond, SchoolsOut en Vertegenwoordiging V.O. Scholen.

Welke partijen voeren het beleid uit

GGD Brabant-Zuidoost, gemeenten Eindhoven en Helmond.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Renette Scheffer (r.scheffer@eindhoven.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

in voorbereiding

Beleid

Werken aan sociale acceptatie van seksuele diversiteit in Enschede en omgeving en daarnaast de inbedding op alle beleidsterreinen.

Doel

Enschede wil dat alle inwoners zich thuis en veilig voelen in de stad en dat zij een eerlijke kans op participatie hebben. Enschede zet zich in om een tolerante en open-minded samenleving te bevorderen voor een diversiteit aan inwoners. Het LHBT-beleid dient als aanvulling op bestaande lokale initiatieven in Enschede op het gebied van homo-emancipatie en algemeen emancipatiebeleid.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Vergroten van de kennis over homoseksualiteit en transgenders en het bevorderen van een veilig klimaat in de stad;
- Vergroten sociale acceptatie en bespreekbaarheid van homoseksualiteit, travestie, transgenderisme en transseksualiteit door voorlichting en publieke acties;
- Bevorderen van sociale contacten binnen de doelgroep daar waar de doelgroep dat zelf niet kan organiseren;
- Monitoring en borging van beleid door specifieke vragen bij de toekomstige jeugdmonitor, diversiteits- en integratiemonitor op te nemen (o.a. bij de GGD Twente). De uitkomsten van de monitors kunnen worden gebruikt als basis voor het toekomstig LHBT-beleid;
- Binnen de bovenstaande speerpunten, is ook de ontwikkeling van Regenboogcontract een middel om diversiteit in bedrijfsleven, sportverenigingen, stichtingen, zorginstellingen en scholen te bevorderen.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Programma's Opgroeien & Ontwikkelen, Economie & Werk en Wijkontwikkeling en Zorg & Welzijn.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

GGD Twente, Artikel 1 Overijssel, Alifa Welzijn en diverse zorginstellingen.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Twente-Achterhoek en SHHT (Stichting Huisvesting Homobeweging Twente)/Stonewall.

Andere samenwerkingspartners

Politie Twente, Albers en de Vries communicatie, Gemeente Hengelo & Almelo en uitgaanscentrum 't Bolke.

Welke partijen voeren het beleid uit

Beleidsadviseur Emancipatie van de Gemeente Enschede samen met de Werkgroep LHBT (grote rol voor COC Twente-Achterhoek en Artikel 1 Overijssel).

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Inge Stegeman (i.stegeman@enschede.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

www.enschede.nl/wonen/00018/00001/

Beleid

Borging in regulier beleid: dit betekent dat de interventies en maatregelen onderdeel worden van gemeentelijk jeugd-, gezondheid-, Wmo- en onderwijsbeleid.

Doel

Het doel van het project is dat homoseksuele, lesbische, biseksuele en transgender jongeren zich thuis en veilig voelen en dat zij een eerlijke kans op participatie krijgen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2011

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veilige schoolomgeving;
- Het verbeteren van de laagdrempeligheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de hulpverlening aan LHBT-jongeren, opzetten preventieplan suicide;
- Het organiseren van een sociaal netwerk voor en door LHBT-jongeren in Zeeland;
- Het verhogen van de aangifte en meldingsbereidheid van discriminatie en geweld bij ADB Zeeland en politie door LHBT's (jong en oud);
- Borging van het onderzoek naar het welzijn en de gezondheid van LHBT's in lokale of regionale gezondheid-, jeugd- en veiligheidsmonitoren.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Jeugd-, gezondheid, Wmo en Onderwijs.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Zorg Advies Teams, Anti Discriminatiebureau Zeeland, GGD Zeeland en met de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG).

Samenwerking belangengroeperingen

COC Zeeland, de christelijke vereniging van homo's, lesbiennes en biseksuelen.

Andere samenwerkingspartners

Binnen het Regionaal Discriminatie Overleg Zeeland/West Brabant wordt samengewerkt met justitie en politie.

Welke partijen voeren het beleid uit

Goes, Middelburg en Vlissingen, ADB Zeeland en COC Zeeland.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Lenneke Strijd (l.strijd@goes.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Uitvoeringsbeleid, geen specifieke nota, beleid is vastgelegd in uitvoeringsplan dat in samenwerking met lokaal Platform LGBT tot stand is gekomen.

Doel

Het vergroten van de sociale acceptatie en zichtbaarheid van de LGBT-gemeenschap in de stad Groningen en omgeving.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

1989, opnieuw op de politieke agenda vanaf 2008.

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Het bestrijden van discriminatie, intimidatie en geweld tegen homoseksuelen en transgenders;
- Te bevorderen dat homoseksuelen en transgenders zich veilig(er) weten, weerbaar zijn en zich welbevinden op school, op straat, op het werk, in de zorg, in de sport en in hun eigen sociale kring, en te bevorderen dat homoseksuelen voor hun seksuele voorkeur durven uitkomen;
- Te stimuleren dat homoseksualiteit en transgenderisme meer bespreekbaar wordt onder jongeren en in kringen waar dat nog taboe is en dat homoseksuelen en transgenders daarbij ondersteuning krijgen;
- Daar waar mogelijk internationale aandacht te vragen voor de rechten, emancipatie en veiligheid van homoseksuelen en transgenders. Dit doen wij voornamelijk via de Stedenbanden met Moermansk (Rusland) en San Carlos (Nicaragua);
- Het monitoren van (on)veiligheidsgevoelens onder LGBT-gemeenschap. Inspannen om GGD monitor en het stadspanel hiervoor te gebruiken.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Bureau Onderzoek en Statistiek, Openbare orde en veiligheid, Sport & Recreatie, Emancipatie, Integratie en Antidiscriminatie en Onderwijs & Jeugd.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties, onder meer

Verzorgingstehuizen, COC Groningen/Drenthe, Platform LGBT Groningen, Transgender werkgroep, ROC Alfa-college, Humanitas, GGD Groningen.

Daarnaast is er in de contracten met onze uitvoerende instellingen specifiek aandacht voor diversiteit, waaronder seksuele diversiteit.

Welke partijen voeren het beleid uit

De Stichting Platform LGBT Groningen onder regie van de gemeente.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Lieuwe Rozema (lieuwe.rozema@groningen.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Ontwikkelen van beleid rondom seksuele diversiteit.

Doel

Minder discriminatie, meer acceptatie en meer veiligheid. In de rol van aanjager gedurende de periode 2012 – 2014.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Ouderen;
- Voorlichting en het bevorderen van de zichtbaarheid van homoseksualiteit;
- Vergroten sociale acceptatie en bespreekbaarheid van homoseksualiteit;
- Monitoring en borging van beleid.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Stadszaken/wwgz.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Bureau Discriminatiezaken Kennemerland;

In het de Pletterij debat en cultuurcentrum wordt de film Gay and Muslim vertoond, in welzijnsinstelling Haarlem Effect begint een senioren-ontmoetingscafé en drie zorginstellingen hebben een roze loper.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Kennemerland, Bureau Discriminatiezaken Kennemerland, Gay-Haarlem.nl en Roze ambassadeur voor ouderen.

Andere samenwerkingspartners

Politie (Regionaal Discriminatie Overleg).

Welke partijen voeren het beleid uit

De hierboven genoemde samenwerkingspartners samen met de gemeente.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Herman Lock (lockh@haarlem.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

www.haarlem.nl/diversiteit

Beleid

Vergroten van de veiligheid en weerbaarheid van LHBT-groepen en het vergroten van de sociale acceptatie van LHBT-groepen in het onderwijs en in de sport.

Doel

Doorontwikkelen project Veilige school en ontwikkeling nieuw project Niemand Buitenspel.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veiligheid en weerbaarheid;
- Onderwijs;
- Sport (voetbal, "Keurmerk Niemand Buitenspel").

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sport en Onderwijs.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Antidiscriminatie voorziening (ADV) Limburg en GGD Zuid-Limburg.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Limburg

Andere samenwerkingspartners

Lokale schoolbesturen, LVO (Limburgs Voortgezet Onderwijs), SWOZL (Samenwerkingsverband Oostelijk Zuid Limburg), AOB (Algemene Onderwijs Bond), NOC*NSF, lokale bestuurders voetbalverenigingen, EduDivers, Huis van de Sport en De Waardevolle club.

Welke partijen voeren het beleid uit

COC Limburg, gemeenten Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Petra van Zundert (p.zundert@heerlen.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Voortgezet onderwijs scholen in Eindhoven en Helmond ondersteunen bij het verbeteren van de sociale veiligheid van homoseksuelen, lesbiennes en transgenderleerlingen en medewerkers.

Doel

Verbetering van het schoolklimaat rondom seksuele diversiteit op alle VO-scholen in Eindhoven en Helmond, door structurele inbedding van interventies gericht op verbetering van sociale veiligheid in relatie tot seksuele diversiteit.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- De school moet een prettige en veilige plek zijn voor alle leerlingen en medewerkers;
- Vergroten van kennis, inzicht en vaardigheden binnen scholen;
- Organiseren van structurele steun, solidariteit en motivatie bij verscheidenheid diversiteit van medewerkers en leerlingen;
- Uitdragen van de tolerantie voor homoseksuelen, lesbiennes en transgenders in de steden.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling en Dienstverlening (gemeente Helmond).

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

GGD Nijmegen.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Eindhoven, Stichting Outway en Stichting Homobelangen Helmond.

Andere samenwerkingspartners

Gemeente Eindhoven, SchoolsOut en Vertegenwoordiging V.O. Scholen.

Welke partijen voeren het beleid uit

GGD Brabant Zuidoost, gemeenten Helmond en Eindhoven.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Inge Janssen (i.janssen@helmond.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Gemeente Hengelo

Beleid

Hengelo wil dat alle inwoners zich thuis en veilig voelen in de stad en dat zij een eerlijke kans op participatie hebben.

Doel

De gemeente Hengelo bevordert de sociale acceptatie en veiligheid van lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transseksuelen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Het bevorderen van een veilig en sociaal schoolklimaat in het onderwijs in Hengelo door middel van het geven van voorlichtingslessen;
- Het bevorderen van regionale samenwerking en het participeren in regionale activiteiten en bijeenkomsten samen met de andere koplopergemeente in onze regio (Enschede).

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sector samenleving.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Twente Achterhoek en Artikel 1 Overijssel.

Andere samenwerkingspartners

Gemeente Enschede.

Welke partijen voeren het beleid uit

Scholen i.s.m. gemeente.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Karin Jentsch (k.jentsch@hengelo.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Hoorn wil dat homoseksuele, lesbische, biseksuele en transgender inwoners zich thuis en veilig voelen in de stad en dat zij een eerlijke kans op participatie hebben. Daartoe is met samenwerkingspartners een actieplan opgesteld.

Doel

Minder discriminatie, meer acceptatie en meer veiligheid van de LHBT in het onderwijs en senioren.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2010

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Vergroten van de kennis van voorlichten over homoseksualiteit en transgenders en het bevorderen van een veilig klimaat in de stad;
- Vergroten sociale acceptatie en bespreekbaarheid van homoseksualiteit, travestie, transgenderisme en transseksualiteit;
- Bevorderen van een veilig klimaat op scholen voor LHBT-jongeren en docenten;
- Bevorderen van een veilig klimaat op het sportveld voor LHBT-jongeren, begeleiders en arbiters, te beginnen bij het voetbalveld;
- Bevorderen van de sociale acceptatie van de LHBT-senioren;
- Monitoring en borging van beleid.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Brede schoolontwikkeling, het convenant veilige school, Wmo (Wet Maatschappelijke Ontwikkeling), Afdeling Sport (Bureau Sport, Recreatie, Kunst en Cultuur).

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Artikel 1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland Noord.

Samenwerking belangengroeperingen

Stichting Roze Netwerk Noord- Holland Noord en COC Noord-Holland Noord.

Andere samenwerkingspartners

Stichting Talent (schoolbestuur voor het openbaar basisonderwijs), Stichting Penta (schoolbestuur voor het bijzonder basisonderwijs), Atlas College (locatie SG Newton), Tabor College (locaties Werenfridus en Oscar Romero) en Stichting Netwerk.

Welke partijen voeren het beleid uit

Samenwerkingspartners met feedback van en monitoring door gemeente Hoorn.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Karlien Crom (k.crom@hoorn.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

[http://www.hoorn.nl/Int/De-stad-Hoorn/Nieuwsarchief/2011/\(86785\)-oktober/Gemeente-Hoorn-en-minister-Van-Bijsterveldt-ondertekenen-overeenkomst-homo-emancipatie.html?highlight=homobeleid](http://www.hoorn.nl/Int/De-stad-Hoorn/Nieuwsarchief/2011/(86785)-oktober/Gemeente-Hoorn-en-minister-Van-Bijsterveldt-ondertekenen-overeenkomst-homo-emancipatie.html?highlight=homobeleid)

Beleid

Het thema homo-emancipatie wordt gepositioneerd binnen het gemeentelijk antidiscriminatiebeleid.

Doel

Tegengaan van intolerantie. De gemeenten Leeuwarden en Súdwest-Fryslân willen samen de sociale acceptatie en veiligheid van homoseksuelen en transseksuelen in de regio bevorderen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veilig en sociaal schoolklimaat;
- Veilige en sociale leefomgeving voor ouderen in de zorg;
- Veilige en sociale leefomgeving binnen religieuze kringen;
- Ketensamenwerking bevorderen rondom homoseksualiteit.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Dienst Welzijn.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Scholen, zorginstellingen, CJG, algemeen maatschappelijk werk en huisartsen.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Friesland en antidiscriminatiebureau Tûmba.

Andere samenwerkingspartners

Gemeente Súdwest Fryslân, Provincie Fryslân, politie en justitie, Homoplatform en GGD.

Welke partijen voeren het beleid uit

Tûmba en het COC Friesland.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Johannes Folkertsma (jfolkertsma@leeuwarden.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Bij het opstellen van brede beleidsvisies wordt de LHBT-doelgroep vaak over het hoofd gezien. Het college spreekt de intentie uit om hieraan aandacht te besteden bij de totstandkoming van beleid. Bij de uitvoering van de koplopergelden en de hieronder genoemde speerpunten is het COC de belangrijkste partner.

Doel

Onderkenning problemen en een klimaat scheppen waarin seksuele diversiteit vanzelfsprekend kan zijn.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Jeugd, jongeren en onderwijs;
- Ouderen;
- Sport;
- Veiligheid;
- De gemeentelijke organisatie;
- Algemene zichtbaarheid.

Betrokken gemeentelijke sectoren

Wmo adviesraad en Onderwijs.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

COC Leiden, professionals ouderen- en jongerenzorg en welzijn en CJG.

Samenwerking belangengroeperingen

Ouderenorganisaties, de Driehoek en het Veiligheidshuis.

Andere samenwerkingspartners

Leidse sportverenigingen, scholen en Nederlandse Sport Alliantie (NSA).

Welke partijen voeren het beleid uit

COC Leiden. EduDivers voert een project uit gericht op meer aandacht voor seksuele diversiteit op scholen, waarvoor de gemeenteraad zelf het voortouw heeft genomen.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Nynke Zwierstra (n.zwierstra@leiden.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

De gemeente ontwikkelt algemeen beleid, waarin rekening wordt gehouden met de diversiteit van inwoners van de stad.

Doel

Bevorderen sociale samenhang, leefbaarheid en veiligheid.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Ouderen;
- Veiligheid;
- Onderzoek en monitoring.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sociaal Maatschappelijke ontwikkeling.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

GGD Zuid-Holland- West, Bureau Discriminatiezaken, Welzijn oud en jong, Algemeen maatschappelijk werk Kwadraad, Jongerenwerk Disk.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Haaglanden en Roze ouderen werkgroep.

Andere samenwerkingspartners

Politie, scholen, verzorgings- en verpleeghuizen van Florence en WZH, gemeente Delft, Westland en Zoetermeer.

Welke partijen voeren het beleid uit

Regievoering Gemeente, uitvoering Bureau Discriminatiezaken.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Han Wolters (h.wolters@leidschendam-voorburg.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Voor de gemeente Lelystad is het uitgangspunt het stimuleren van zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van inwoners. Op eigen benen staan en meedoen in de maatschappij is het credo. Dat wordt bereikt met het inzetten van natuurlijke netwerken rondom mensen. De gemeente maakt geen apart beleid voor doelgroepen, maar er zijn wel aandachtsgroepen waarvoor aandacht wordt gevraagd binnen de bestaande gebieden van het gemeentelijk beleid. Deze aandachtsgroep ondervindt problemen met de acceptatie binnen de samenleving en het wegvallen van het natuurlijk netwerk. Daar zetten we dan op in.

Doel

Het uiteindelijke doel van het homo-emancipatiebeleid is bereiken dat alle Lelystedelingen, zo ook lesbiennes, homoseksuelen, biseksuele en transgenders gelijkwaardig mee (kunnen) doen in de samenleving.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

Om invulling te geven aan dit doel zal worden ingezet op de landelijke speerpunten:

- Aanpak discriminatie, intimidatie en geweld tegen homoseksuelen en transgenders;
- Veilige leefomgeving op school, op het werk, in de sport en in de eigen sociale kring;
- Bevorderen dat homoseksuelen voor hun seksuele voorkeur uit durven komen;
- Bespreekbaar maken van homoseksualiteit en transgenderisme onder jongeren en in kringen waar dit nog taboe is en hierin indien nodig ondersteuning bieden.

Daarnaast heet de gemeente een aantal specifieke speerpunten voor de Lelystadse aanpak vastgesteld, dit zijn:

Kennen en gekend, inclusief beleid, veiligheid en leefbaarheid, ondersteuning en voorlichting.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Afdeling beleid (sociaal maatschappelijk beleid en veiligheid).

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Bureau Gelijke Behandeling Flevoland (uitvoerder gemeentelijk beleid), COC Flevoland, GGD, CJG, Stichting Welzijn Lelystad, Sociale Wijkteams, verpleeg- en verzorgingshuizen, scholen, ed.

Samenwerking belangengroeperingen

Organisatie samenwerkende ouderenbonden Lelystad (OSOL) en COC Flevoland.

Andere samenwerkingspartners

Welzijn, huisartsen, scholengemeenschappen (GSA), Politie, COC, OM, religieuze instellingen en WL.

Welke partijen voeren het beleid uit

Bureau Gelijke Behandeling Flevoland.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Monique Huisman (m.huisman@lelystad.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Vergroten van de veiligheid en weerbaarheid van LHBT-groepen en het vergroten van de sociale acceptatie van LHBT groepen in het onderwijs en in de sport.

Doel

Doorontwikkelen project Veilige school, en ontwikkeling nieuw project de bal is van iedereen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veiligheid, weerbaarheid en acceptatie;
- Onderwijs;
- Sport (voetbal, "Keurmerk Niemand Buitenspel").

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sport, Onderwijs en Beleid en ontwikkeling.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Antidiscriminatie voorziening (ADV) Limburg en GGD Zuid-Limburg.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Limburg.

Andere samenwerkingspartners

Lokale schoolbesturen, LVO (Limburgs Voortgezet Onderwijs), SWOZL (Samenwerkingsverband Oostelijk Zuid Limburg), AOB (Algemene Onderwijs Bond), NOC*NSF, lokale bestuurders voetbalverenigingen, EduDivers, Huis van de Sport en De Waardevolle club.

Welke partijen voeren het beleid uit

COC Limburg.

Opdrachtgevers: gemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Jeske Lammers (jeske.lammers@maastricht.nl)

De heer Chris Gijsselaers (chris.gijsselaers@maastricht.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Borging in regulier beleid: dit betekent dat de interventies en maatregelen onderdeel worden van gemeentelijk jeugd-, gezondheid-, Wmo- en onderwijsbeleid.

Doel

Het doel van het project is dat homoseksuele, lesbische, biseksuele en transgender jongeren zich thuis en veilig voelen en dat zij een eerlijke kans op participatie krijgen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2011

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veilige schoolomgeving;
- Het verbeteren van de laagdrempeligheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de hulpverlening aan LHBT-jongeren, opzetten preventieplan suicide;
- Het organiseren van een sociaal netwerk voor en door LHBT-jongeren in Zeeland;
- Het verhogen van de aangifte en meldingsbereidheid van discriminatie en geweld bij ADB Zeeland en politie door LHBT's (jong en oud);
- Borging van het onderzoek naar het welzijn en de gezondheid van LHBT's in lokale of regionale gezondheid-, jeugd- en veiligheidsmonitoren.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Jeugd-, gezondheid, Wmo en Onderwijs.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Zorg Advies Teams, Anti Discriminatiebureau Zeeland, GGD Zeeland en met de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG).

Samenwerking belangengroeperingen

COC Zeeland, de christelijke vereniging van homo's, lesbiennes en biseksuelen.

Andere samenwerkingspartners

Binnen het Regionaal Discriminatie Overleg Zeeland/West Brabant wordt samengewerkt met justitie en politie.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeenten Goes, Middelburg en Vlissingen, ADB Zeeland en COC Zeeland.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Tonie van den Buuse (a.van.den.buuse@middelburg.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Het bevorderen van de zichtbaarheid, veiligheid en weerbaarheid van LHBT's. Hierbij is het van groot belang om ook in te zetten op de eigen verantwoordelijkheid en de kracht van burgers. Van doelgroepenbeleid naar mainstreaming van het seksuele diversiteitbeleid.

Doel

Voortbouwen op het succes van het beleid van de afgelopen jaren, met name waar dat gericht was op het vergroten van sociale acceptatie van LHBT's.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2001

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Onderwijs;
- Zorg & Welzijn;
- Veiligheid;
- Sport;
- Zichtbaarheid;
- Cultuur;
- Transgenders.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling (Zorg & Welzijn, Sport, Onderwijs, Cultuur, Werk & Inkomen), Afdeling Veiligheid en Afdeling Personeel en Organisatie.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

GGD Nijmegen, Ieder1gelijk (antidiscriminatie), Tandem Welzijn, Veiligheidshuis, NIM (algemeen maatschappelijke werk) en Sociale wijkteams.

Samenwerking belangengroeperingen

Adviescommissie HLBT, COC Nijmegen en Dito! Jongerenorganisatie.

Andere samenwerkingspartners

Workplace Pride, Roze Woensdag, Roze loper, Horeca, sportclubs, scholen (po, vo, ROC), Radboud Universiteit en HAN.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente, GGD Nijmegen en COC.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Henk Peereboom (h.peereboom@nijmegen.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

www2.nijmegen.nl/wonen/integratie

Beleid

We houden samen met sociale partijen de maatschappelijke bewustwording en dialoog op gang, zowel in de directe leefomgeving van mensen als bij instellingen en bedrijven.

Doel

Een inclusieve samenleving, waarin iedereen zich vrij en veilig voelt om te zijn wie hij/zij is.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

Eerder eens in de jaren 90, nu sinds 2012.

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Aandacht voor seksuele diversiteit in (het werken met) de doelgroep ouderen;
- Een aantal zorginstellingen met een 'keurmerk';
- Door registratie meer zicht op het aantal incidenten van discriminatie of geweld tegen LHBT's;
- Vergrote bereidheid tot het doen van aangifte;
- Meer zicht op hoe veilig en geaccepteerd de LHBT-doelgroep zich voelt.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Stadsbeleid, Wijkzaken en Communicatie.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Antidiscriminatiebureau RADAR, BrabantZorg.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Noord Oost-Brabant.

Andere samenwerkingspartners

Politie, justitie, wijkteams, het Veiligheidshuis.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente Oss, COC, RADAR en BrabantZorg.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Leonie van den Akker (l.van.den.akker@oss.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

<http://www.zodoenwedatinoss.nl>

Beleid

Lokale aanpak gericht op verbeteren van de veiligheid, sociale acceptatie en de weerbaarheid.

Doel

Bijdragen aan de sociale acceptatie, de weerbaarheid en de veiligheid van de leden van de LHBT-groep.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Onderzoek;
- Uitdraging diversiteit;
- In gesprek met de samenleving;
- Jongeren;
- Ouderen;
- Voorlichting;
- Vergroten sociale acceptatie;
- Monitoring en borging beleid.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Afdeling Beleidsonderzoek en Informatiemanagement.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek-Waterland.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Amsterdam.

Andere samenwerkingspartners

Clup Welzijnswerk, Sportraad en politie.

Welke partijen voeren het beleid uit

Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek-Waterland.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Thom Schreuder (tjw.schreuder@purmerend.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

LHBT-beleid maakt onderdeel uit van het stedelijk emancipatiebeleid. De kern van het stedelijke emancipatiebeleid is dat iedereen uitgedaagd wordt het maximale uit zichzelf te halen. Er wordt gestuurd op het versterken van de kennis en netwerkfunctie door de oprichting van een stedelijk kenniscentrum Homo-emancipatie (RotterdamV) en door het investeren in het verbeteren van de veiligheid, zichtbaarheid en sociale acceptatie van holebitra's.

Doel

Alle activiteiten zijn gericht op de versterking van de capaciteiten en de ontplooiingsmogelijkheden van burgers.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2007

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Een stedelijk kenniscentrum homo-emancipatie;
- Het verbeteren van de zichtbaarheid van holebitra's;
- Sociale acceptatie;
- Veiligheid;
- Het tegengaan van discriminatie.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Kenniscentrum RotterdamV, Kenniscentra Burgerschap, Antidiscriminatiebureau RADAR, GGD.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Rotterdam en Jongerenvereniging Apollo.

Andere samenwerkingspartners

Onderwijs, Rotterdams Centrum voor Theater en Humanitas.

Welke partijen voeren het beleid uit

Regie gemeente Rotterdam, waarbij verschillende organisaties betrokken zullen worden om uitvoering te geven aan het plan van aanpak.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Corrie Wolfs (c.wolfs@rotterdam.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Dat het college recht wil doen aan en in zijn beleid herkenbaar wil zijn voor alle Schiedammers. Zonder onderscheid van ras, kleur, sekse en religie. Iedereen moet zich in Schiedam thuis kunnen voelen.

Doel

Het bestrijden van discriminatie, intimidatie en geweld, het bevorderen van veiligheid, weerbaarheid en welzijn van homoseksuelen op school, op straat, op het werk, in de zorg, in de sport en in hun eigen kring. Het bespreekbaar maken van seksuele diversiteit onder jongeren en in kringen waar dat nog taboe is en het ondersteunen van homoseksuelen daarbij.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Onderzoeken;
- Bestuurlijke overleggen;
- Informatieverstrekking;
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- Allochtonen;
- Ouderen.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Onderzoek & Statistiek, Veiligheid, Sport, Communicatie, Onderwijs en Welzijn en Wmo.

Andere samenwerkingspartners

Scholen, sport(jeugd)verenigingen, scoutinggroepen, ouderenwerk en allochtone zelforganisaties.

Welke partijen voeren het beleid uit

Regie gemeente Schiedam, waarbij verschillende organisaties betrokken zullen worden om uitvoering te geven aan het plan van aanpak.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Ursula Ramkisoensing (uc.ramkisoensing@schiedam.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Wij maken ons sterk voor een veilige stad waar inwoners prettig kunnen samenleven en waar burgers zichzelf kunnen inzetten voor een leefbare omgeving.

Doel

Acceptatie en veiligheid blijken in het dagelijks leven, en daar moeten initiatieven om dat te verbeteren zoveel mogelijk vandaan komen. Het gebruik maken van deze kracht in de stad in de kern van ons beleid.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- LHBT/diversiteit breder bespreekbaar en zichtbaar te maken;
- Veiligheid & monitoring;
- Onderwijs en jeugd;
- Ouderen en zorg;
- Sport;
- Veiligheid en acceptatie op de werkvloer/Werkgeverschap.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Sense/GGD en antidiscriminatievoorziening RADAR.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Noord Oost-Brabant.

Andere samenwerkingspartners

Leiding en populaties van onderwijsinstellingen, politie, Roze Loper en zorginstellingen, horeca en sportverenigingen.

Welke partijen voeren het beleid uit

De gemeente regievoering, uitvoering bij voorkeur met en door partijen uit de samenleving.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Sergio Espigares Tallón (s.espigarestallon@s-hertogenbosch.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

<http://www.s-hertogenbosch.nl/inwoner/zorg-en-welzijn/homo-emancipatie/>

Beleid

Vergroten van de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT in het onderwijs en sport.

Doel

Door ontwikkelen project Veilige school, en ontwikkeling nieuw project "Niemand buitenspel"!

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2011

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veiligheid, weerbaarheid;
- Respect voor anderen;
- Onderwijs;
- Sport (voetbal, keurmerk "Keurmerk Niemand Buitenspel").

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sport, Onderwijs, Welzijn en Openbare orde en Veiligheid.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Antidiscriminatie voorziening (ADV) Limburg en GGD Zuid-Limburg.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Limburg.

Andere samenwerkingspartners

Lokale schoolbesturen, LVO (Limburgs Voortgezet Onderwijs), SWOZL (Samenwerkingsverband Oostelijk Zuid Limburg) AOB (Algemene Onderwijs Bond) NOC*NSF, lokale bestuurders voetbalverenigingen, Huis van de Sport en De Waardevolle club.

Welke partijen voeren het beleid uit

COC Limburg, gemeenten Sittard-Geleen, Maastricht en Heerlen.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Jos Roes (jos.roes@sittard-geleen.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Gemeente Súdwest-Fryslân

Beleid

Inbedding homo-emancipatie het aanwezige beleid. Geen specifiek beleid.

Doel

De gemeenten Leeuwarden en Súdwest-Fryslân bevorderen de sociale acceptatie en veiligheid van homoseksuelen en transseksuelen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Het bevorderen van een veilig en sociaal schoolklimaat;
- Het bevorderen van een veilige en sociale leefomgeving voor ouderen: zorg;
- Het bevorderen van een veilige en sociale leefomgeving: religieuze kringen;
- Het bevorderen van een veilige en sociale leefomgeving: ketensamenwerking.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sociaal Domein.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

CJG, maatschappelijk werk en huisartsen.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Friesland.

Andere samenwerkingspartners

Gemeente Leeuwarden, politie en Centrum Tûmba.

Welke partijen voeren het beleid uit

Centrum Tûmba en het COC Friesland.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Janke Hof (j.hof@sudwestfryslan.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Bevorderen van veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT inwoners.

Doel

- Te stimuleren dat homoseksualiteit meer bespreekbaar wordt gemaakt onder jongeren en in andere kringen waar dat nog een taboe is;
- Te bevorderen dat homoseksuelen zich veilig(er) weten op school, in de sport, op straat en op het werk en daardoor voor hun homoseksuele voorkeur durven uitkomen;
- Discriminatie, intimidatie en geweld tegen homoseksuelen krachtig te bestrijden;
- In zorg en welzijn rekening wordt gehouden met positie en belangen van homoseksuelen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2008

Speerpunten (korte en lange termijn)

Aandachtspunten

- Jeugd en onderwijs;
- Ouderen.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Afdeling Sociaal, afdeling Veiligheid en wijken.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

RADAR Antidiscriminatiebureau.

Samenwerking belangengroeperingen

Stedelijk Centrum voor Emancipatie Feniks, Centrum voor Buitenlandse Vrouwen, COC Tilburg, Embrace Pink.

Andere samenwerkingspartners

Middelbare scholen en zorgcentra.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeente Tilburg, Embrace Pink en COC Tilburg.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Karin van Meersbergen (karin.van.meersbergen@tilburg.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

De gemeente Utrecht voert een beleid dat gericht is op een sociaal, veilig en tolerant klimaat, en wil met dit beleid ook de acceptatie, integratie en zichtbaarheid van homoseksuele mannen en vrouwen (LHBT's) in de Utrechtse samenleving bevorderen.

Doel

Stimuleren van het emancipatieproces van de Utrechtse bevolking ten aanzien van acceptatie van LHBT's.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

Midden jaren '80.

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veiligheid;
- Onderwijs en Welzijn jongeren;
- Zichtbaarheid (w.o. Roze zaterdag 2013);
- Weerbaarheid en ondersteuning (w.o. zorg voor homoseksuele ouderen);
- Sport.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Sport en Samenleving, Onderwijs, Openbare order en veiligheid en Diversiteit en integratie.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Artikel1 Midden Nederland en GG&GD.

Samenwerking belangengroeperingen

Adviescommissie homo- en lesbisch-emancipatiebeleid: COC Midden Nederland, PANN, Stichting de Overkant, Stichting de Utrechtse Kringen, enz.

Andere samenwerkingspartners

Pink Panel, scholen en schoolbesturen, politie, Veiligheid en Wijken.

Welke partijen voeren het beleid uit

Scholen, welzijnsinstellingen, belangenorganisaties en politie.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Kees van den Berg (c.van.den.berg@utrecht.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

<http://www.utrecht.nl/smartsite.dws?id=357653>

Beleid

Een veilig schoolklimaat is de basis van waaruit leerlingen zich ontwikkelen en van waaruit leraren hun onderwijs vormgeven. Alle scholen dienen de kernwaarden van onze rechtstaat actief uit te dragen en dat kan en mag op een wijze die past bij de eigen identiteit.

Doel

De scholen behoren voor alle deelnemers van welke afkomst, achtergrond, religie, overtuiging of geaardheid dan ook, een bij uitstek veilige plek te bieden, waar alle deelnemers in onderling respect kunnen zijn wie zij zijn.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2013

Speerpunten (korte en lange termijn)

Onderwijs.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Wmo en onderwijs

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

GGD Midden en Noord Limburg, Antidiscriminatie voorziening (ADV) Limburg

Samenwerking belangengroeperingen

AOB en Amnesty International.

Andere samenwerkingspartners

Politie.

Welke partijen voeren het beleid uit

COC Limburg.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Elke Haanraadts (e.haanraadts@venlo.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

Borging in regulier beleid: dit betekent dat de interventies en maatregelen onderdeel worden van gemeentelijk jeugd-, gezondheid-, Wmo- en onderwijsbeleid.

Doel

Het doel van het project is dat homoseksuele, lesbische, biseksuele en transgender jongeren zich thuis en veilig voelen en dat zij een eerlijke kans op participatie krijgen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2011

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Veilige schoolomgeving;
- Het verbeteren van de laagdrempeligheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de hulpverlening aan LHBT-jongeren, opzetten preventieplan suicide;
- Het organiseren van een sociaal netwerk voor en door LHBT-jongeren in Zeeland;
- Het verhogen van de aangifte en meldingsbereidheid van discriminatie en geweld bij ADB Zeeland en politie door LHBT's (jong en oud);
- Borging van het onderzoek naar het welzijn en de gezondheid van LHBT's in lokale of regionale gezondheid-, jeugd- en veiligheidsmonitoren.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Jeugd-, gezondheid, Wmo en Onderwijs.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Zorg Advies Teams, Anti Discriminatiebureau Zeeland, GGD Zeeland en met de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG).

Samenwerking belangengroeperingen

COC Zeeland, de christelijke vereniging van homo's, lesbiennes en biseksuelen.

Andere samenwerkingspartners

Binnen het Regionaal Discriminatie Overleg Zeeland/West Brabant wordt samengewerkt met justitie en politie.

Welke partijen voeren het beleid uit

Gemeenten Goes, Middelburg en Vlissingen, ADB Zeeland en COC Zeeland.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Kees Luteijn (kln@vlissingen.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

De gemeente ontwikkelt algemeen beleid, waarin rekening wordt gehouden met de diversiteit van de inwoners.

Doel

Bevorderen van veiligheid, stimuleren van bespreekbaarheid en bestrijden van discriminatie.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- Jongeren en onderwijs;
- Ouderen;
- Veiligheid - waaronder training sensitiviteit LHBT voor politie agenten - monitor veiligheidsgevoelens.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Afdeling Samenleving (emancipatiebeleid) en afdeling ROV (veiligheid).

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Bureau Discriminatiezaken Haaglanden en welzijnsinstellingen.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Haaglanden.

Andere samenwerkingspartners

Politie, gemeente Delft, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer, verzorgings- en verpleeghuizen.

Welke partijen voeren het beleid uit

Bureau Discriminatiezaken Haaglanden, in overleg met gemeente en COC.

Contactpersoon bij de gemeente

De heer Hans Kleis (jkleis@gemeentewestland.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

<http://www.gemeentewestland.nl/nl/wonen-en-leven/zorg-en-welzijn/algemeen/lhbt-emancipatiebeleid/>

Beleid

Meerjarenbeleidsplan Wmo 'Zorgen dat het werkt! 2012- 2015.

Verbeteren veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van de LHBT-gemeenschap in Zoetermeer. Gedurende de jaren 2012-2014 wordt het Lokaal actieplan lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders 2012-2014 uitgevoerd. In dit plan ligt de focus op de terreinen zorg, jeugd en veiligheid. De bekendheid van het Bureau Discriminatiezaken moet worden vergroot en de meldingsbereidheid onder LHBT-gemeenschap worden bevorderd.

Gemeente Zoetermeer doet mee aan de benchmark van MOVISIE over LHBT-beleid en wordt dan vermeld in de roze gemeentegids. Daarnaast heeft Zoetermeer samen met de gemeenten Delft, Leidschendam-Voorburg en Westland een monitor door de GGD laten ontwikkelen die de (on)veiligheidsgevoelens van de doelgroep meet.

Doel

- Het creëren van een veilig leefklimaat voor homoseksuelen en transgenders;
- Vergroten van de sociale acceptatie van homoseksuelen en transgenders;
- Bestrijden van de discriminatie, intimidatie en geweld tegen homoseksuelen en transgenders;
- Het stimuleren van bespreekbaarheid van de thema's homoseksualiteit en transgenderisme.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid

2012

Speerpunten (korte en lange termijn)

- homoseksuelen en transgenders;
- Ouderen;
- Jongeren;
- Migranten;
- Professionals (werkzaam bij o.a. gemeente, politie, maatschappelijk werk, zorg, scholen).

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Directie Inwoners.

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

GGD.

Andere samenwerkingspartners

Gemeente Leidschendam-Voorburg, Westland, Delft en Pijnacker-Nootdorp.

Welke partijen voeren het beleid uit

Bureau Discriminatiezaken Hollands Midden en Haagland, in overleg met gemeente en COC.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Katrien Stuyt (k.m.stuyt@zoetermeer.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.

Beleid

De gemeente Zwolle voert sinds 2008 een actief beleid om de bespreekbaarheid en acceptatie van homoseksualiteit te vergroten.

Doel

De ambitie om een beweging op gang te brengen, die leidt tot het vergroten van de bespreekbaarheid en acceptatie van homoseksualiteit in allochtone religieuze kringen, wordt voortgezet en tevens verbreed. Dit doen we naar de jeugd in het onderwijs en naar religieuze groepen.

Sinds wanneer specifiek LHBT-emancipatiebeleid 2005

Speerpunten (korte en lange termijn)

Vanuit de Koploperovereenkomst is het bespreekbaar maken van homoseksualiteit in het onderwijs en in allochtone kringen ons speerpunt. Hier wordt op dit moment prioriteit aan gegeven.

Samenwerking en verbinding tot stand brengen door:

- Dialoog aangaan met respect;
- Vergroten van kennis en deskundigheid;
- Vergroten van de zichtbaarheid.

Met als doelgroep:

- religieuze groepen;
- jeugd in het onderwijs;
- gemeente Zwolle en de regiogemeenten.

Betrokken gemeentelijke sectoren/diensten

Maatschappelijke Ontwikkeling (integratie, welzijn & zorg).

Samenwerking met maatschappelijke en/of zorg en welzijnsorganisaties

Overijsselse stichting Artikel 1, De Kern en Dimence.

Samenwerking belangengroeperingen

COC Zwolle en Bezoekvrouwen.

Andere samenwerkingspartners

Sleutelfiguren binnen; religieuze organisaties, zelforganisaties, onderwijsinstellingen, en overige betrokken professionals.

Welke partijen voeren het beleid uit

De gemeente, afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.

Contactpersoon bij de gemeente

Mevrouw Marijke Sterkenburg (m.sterkenburg@zwolle.nl)

Lokaal LHBT-beleid op gemeentelijke site

n.v.t.